

nolla
tapaturmaa
-foorumi

Vision Zero – Haasteena nolla!

PSK kevätseminaari 24.4.2014

Nolla

Lähde: [http://fi.wikipedia.org/wiki/0_\(luku\)](http://fi.wikipedia.org/wiki/0_(luku))

- Varhaisissa lukujärjestelmissä ei ollut lainkaan nollan käsitettä
  - Juontaa juurensa latinan sanasta nullus, joka tarkoittaa ”ei yhtään” tai ”ei mitään”.
- On luonteeltaan neutraali
  - Suurin ei-positiivinen ja pienin ei-negatiivinen luku.
  - Nolla voidaan tulkita kokonaisluvuksi, jonka seuraaja on yksi.
- Voi kuitenkin sisältää arvolatauksen
  - Olla (täysi) nolla - olla mitätön, mitättömyys.
  - Nollaa tarkoittaa termi ”love” tenniksessä.

Lähde: ISS Palvelut Oy (kuva manipuloitu)

Nollaa tavoitellaan monin tavoin

Otoksia hakukoneella lokakuun iltapäivänä 2013

ELINYMPÄRISTÖSSÄ

- Puhdas Nolla -konsepti vähentää jätettä.
<http://www.sita.fi/web/guest/puhdas-nolla>
- Helsinki lähestyy päästötavoitettaan: Onko seuraava tavoite jo nolla?
<http://www.vihrealanka.fi/uutiset/>
- Tavoitteena auton nollapäästöt.
<http://www.toyota.fi/palvelut/inbusiness/>
- Hiilijalanjälkemme on nolla vuonna 2020.
<http://ski.ruka.fi/etusivu/>

TALOUDESSA JA TUOTANNOSSA

- EK:n tavoite on pyöreä nolla.
<http://www.kauppalehti.fi/>, 12.01.2013
- Tavoitteena NOLLA -korko ja -inflaatio.
<http://eaglesflyingly.blogspot.fi/2013/07/>
- Nollavirheajattelusta Six Sigmaan.
<http://www.qk-karjalainen.fi/>, 10-09-2013

VAPAA-AJALLA

- "Tavoitteena on saada oman pisteet heitettyä nollaan ennen kaveria."
<http://www.oty.fi/fi/toiminta/tikkaklubi-ratikka/>

TERVEYDESSÄ

- Nolla uutta HIV-tartuntaa, nolla AIDS-kuolemaa, nolla syrjintää.
<http://www.positiiviset.fi/fb/map-lehti-2012/>
- Tavoitteena reikiä nolla.
Vantaan kaupunki tiedottaa, 4-5-2008.

TIETEESSÄ

- Absoluuttinen nollapiste on sekä teoriassa että käytännössä mahdoton saavuttaa.
<http://foorumi.avaruus.fi/>, 21-09-2011
- Tutkijat alittivat absoluuttisen nollapisteen.
<http://www.tiede.fi/>, 07-01-2013

Nolla tapaturmaa tavoitteena

Culture of Prevention seminaari, Learning Cafe, 26.9.2013 Hki

Vastaan

- On ennemminkin toive tai ambitio kuin tavoite.
  - Liian kallis tavoitettavaksi.
- Ei ole kovin käytännönläheinen.
  - Ei saavutettavissa lyhyellä aikavälillä.
- Johtaa helposti aliraportointiin ja piilovahinkoihin.
- Ymmärretään monesti nollana riskinä, mutta nollaa riskiä ei voi saavuttaa.
- Staattinen tavoitteena.
  - Dynaaminen olisi riskien vähentäminen mahdollisimman alhaiselle tasolle, joka mahdollistaa jatkuvan parantamisen.

Puolesta

- Tarvitaan yhteinen visio ja strategia.
  - työpaikoilla, yrityksissä, liikenteessä, yhteiskunnassa...
- Nolla tapaturmaa on perusedellytys.
  - Ainoa (eettisesti) hyväksyttävä tavoite.
- Riittävän helppo ymmärtää, se toimii viestinnässä.
- On mahdollinen saavuttaa työpaikan tasolla.
- Taustalla on laajempi ajattelutapa.
  - Nollatoleranssi ihmisiin, liiketoimintaan ja yhteiskuntaan kohdistuviin haittoihin, vaarallisiin tilanteisiin, ja vahinkoihin.

Älä hyväksy vähempää kuin nolla!

Tietoa on, tahtoa ja taitoa tarvitaan

Virta 2009. Nolla tapaturmaa -foorumin vaikutukset ja kokemukset.

Motivaatio (-), tahtoa puuttuu

- Toteutetaan lainsäädännön vaatimukset.
- Oma kiinnostus turvallisuuden kehittämistä kohtaan puuttuu.
- Työntekijän turvallisuudella ei ole itseisarvoa.

Tuloksellisuus (+), taitoa riittää

- Toiminta välillä tuloksellista.
- Sattumalla on voimakas vaikutus turvallisuuden tasoon, nopea romahdus mahdollinen.

Motivaatio (+), tahtoa riittää

- Aito kiinnostus turvallisuutta kohtaan.
- Turvallisuus nähdään laatu- ja menestystekijänä.
- Työntekijän oikeus turvalliseen työhön on itseisarvo.

Tuloksellisuus (+), taitoa riittää

- Toiminta suunnitelmallista ja tuloksellista.
- Tuloksellisuus perustuu ennakointiin ja jatkuvaan kehittämiseen.
- Tehdään oikeita asioita oikeaan aikaan.

Motivaatio (-), tahtoa puuttuu

- Kiinnostus turvallisuutta kohtaan puuttuu täysin.
- Työntekijän turvallisuudella ei ole itseisarvoa.

Tuloksellisuus (-), taitoa puuttuu

- Toiminta ei tuota tuloksia.
- Tapaturmataajuus on korkea.

Motivaatio (+), tahtoa riittää

- Turvallisuudesta ollaan kiinnostuneita.
- Työntekijän oikeus turvalliseen työhön on itseisarvo.

Tuloksellisuus (-), taitoa puuttuu

- Toiminta ei tuota tuloksia.
- Tapaturmataajuus on korkea.
- Tehdään, mutta väriä asioita.
- Suunnitelmallisuus ja ohjaus puuttuu.

Yhteinen tahtotila vie eteenpäin!

Kehittämisryhmän I tapaaminen 22.5.2003, Hämeenkyllän kartano, Vantaa

Nolla tapaturmaa –foorumi

- Työpaikkojen muodostama **verkosto**, jonka tavoitteena on jatkuva työturvallisuuden edistäminen.
- Jäsentyöpaikat **sitoutuvat** oman työturvallisuuden kehittämiseen ja foorumin yhteisiin pelisääntöihin.

Vision Zero

- Suomalaiset työpaikat kehittyvät työturvallisuudessa maailman kärkeen.
- Nolla tapaturmaa –ajattelua omaksutaan, sovelletaan ja edistetään työpaikoilla.

Jäsentyöpaikkojen työntekijät suhteessa kaikkiin työllisiin (14 %): joka seitsemäs työssäkäyvä on foorumin jäsentyöpaikalta.

**Yhteinen tahtotila ja visio:
nolla tapaturmaa!**

Tuotteita ja viestintää

<http://www.ttl.fi/partner/nollatapaturmaa/tuotteet/>

- Myytävät tuotteet
  - Vuosikalenteri
  - Turvallisuushavaintovihko
- Promotuotteet
  - Nolla tapaturmaa –kassi
- Viestintävälineet
  - Uutislehti 4/vuosi
  - Jäsentiedote 11/vuosi

- **Materiaalipaketit** sisältävät materiaalia ja ohjeita hyvien käytäntöjen levittämiseen ja kampanjoiden järjestämiseen.
  - Viimeisin 16. materiaalipaketti koskee turvallisuusviestintää.

© Nolla tapaturmaa -foorumi

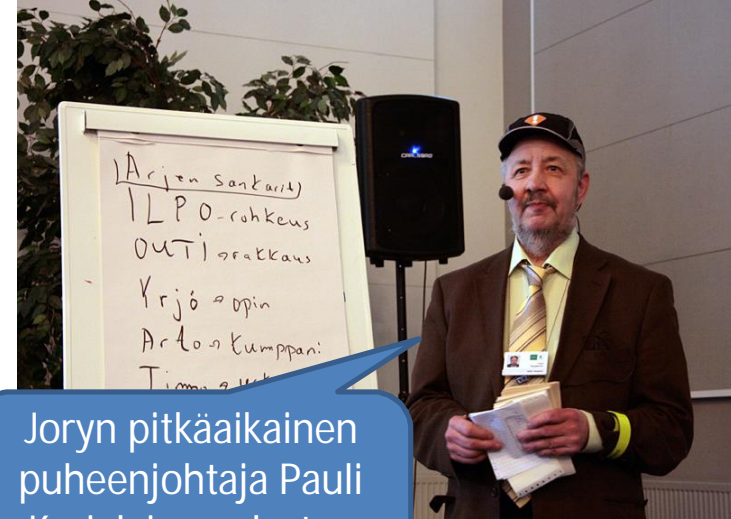

Toisilta oppimista

Yhteistyön satoa vuosien varrelta

Heikki Heino Säteri Oy:stä
vaihtamassa ajatuksia
Jorma Saaren kanssa.

Joryn pitkäaikainen
puheenjohtaja Pauli
Karjalainen alustaa
arjen sankareista.

Seminaarin puheen-
johtajat keskustelevat
päivän teemasta.

Hyviä käytäntöjä ja suosituksia

Virta 2009. Nolla tapaturmaa -foorumin vaikutukset ja kokemukset.

Jäsentyöpaikkojen käytäntöjä

- Ylimmän johdon toiminta työturvallisuuden suhteen.
- Kattava ja yhtenäinen työturvallisuuskoulutus.
- Vähäistenkin tapahtumien ilmoittaminen.
- Vaara ja läheltä piti -tilanteiden ja tapaturmien tutkinta/selvitys.
- Vaarallisiin tai virheellisiin työtapoihin puuttuminen.
- Tiedonkulku ja viestintä, turvallisuuden tietojärjestelmät.

- **Selkeät tavoitetasot**
  - LTA1/TRI –tarkkuus.
  - Pientapaturmienkin tutkinta.
- **Työnjohdon aktiivinen rooli**
  - Ylemmän johdon tuki. Pienten parannusten toteuttamiseen kannustaminen.
  - Riittävät resurssit, valmiudet ja osaaminen lisääminen.
- **Työturvallisuuskoulutus**
  - Osaamisen ylläpitäminen työpaikan omalla vastuulla.
  - Panos/hyöty huomioon.
- **Puuttuminen**
  - (Esimiesten) sanaton viestintä.
  - Samat pelisäännöt kaikille.

Sanottua ja opittua

Verkostoitumisesta voimaa

- Foorumi on tori, katsomo ja näyttämö, ei oikeusistuin.
- Verkostossa ei lasketa palveluksia tai jäädä velkaa – on opittava vastavuoroisesti sekä antamaan että vastaanottamaan.
- Työturvallisuustaitatemppuja ei ole olemassa – pitkäjänteinen yhteistyö kantaa hedelmää.

*Riikka Ruotsala, tutkija
foorumin TTL-ryhmä*

Visiossa on vahvuus

- Suurin muutos on tapahtunut yleisessä asenneilmastossa.
- Toiminnan alkuvuosina nolla tapaturmaa -ajatteluun suhtauduttiin monesti hyväntahtoisesti hymähdellen.
- Tätä nykyä ajattelutapa on valtavirtaa ja sitä myös sovelletaan käytäntöön menestyksellisesti.

*Jari Haijanen, puheenjohtaja
foorumin johtoryhmä*

Konkreettisia tuloksia

TTL:n tiedote 53/2013 ja NOVA-tutkimus 2009.

Tapaturmataajuus alentui

- jäsenyöpaikoilla 20 %
- vertailuryhmässä 10 %

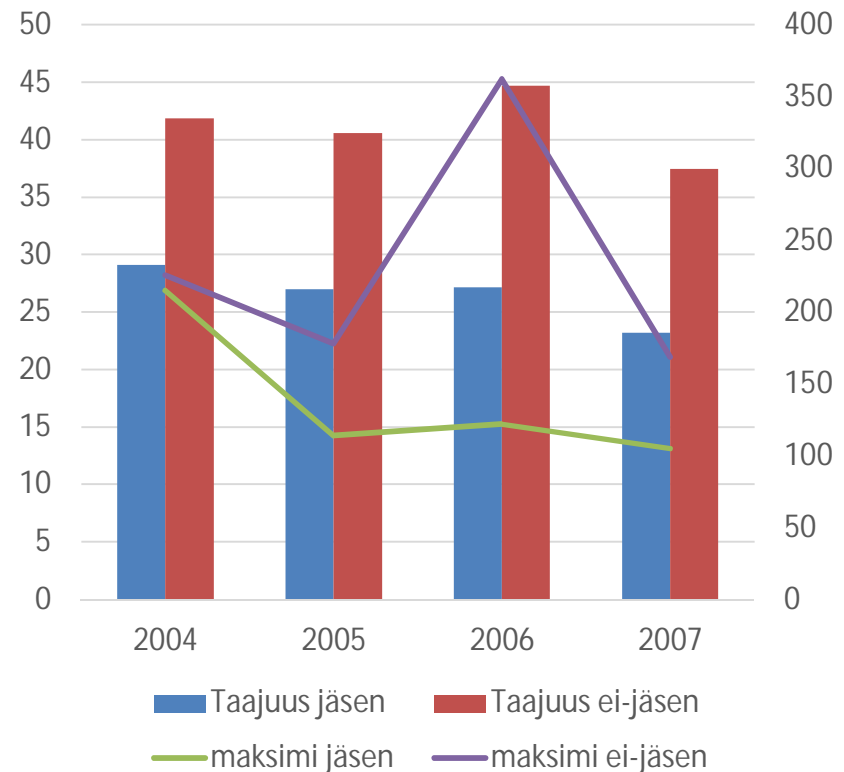
Tapaturmat vähenevät !

- Vuosina 2008–2012 työpaikka-tapaturmien taajuus alentui
  - jäsenyöpaikoilla **46 %**
  - valtakunnallisella tasolla **7 %**.
- Tapaturmataajuus vuonna 2012 keskimäärin
  - jäsenyöpaikoilla **15 kpl/10⁶h ***,
  - valtakunnallisesti **30,5 kpl/10⁶h ****.

*) Tapaturmatietonsa ilmoittaneiden jäsenyöpaikkojen tapaturmataajuus (LTA1).

***) TVL:n mukaan kaikki korvatut työtapaturmat.

Työpaikkatapaturmataajuus
kpl / 10⁶h

Tasoluokitus motivoi

<http://www.ttl.fi/partner/nollatapurmaa/tasoluokitus/>

Vuoden 2012 tasoluokitettuja
Vaasassa 15.5.2013.

- 71 työpaikkaa haki ja 57 sai työturvallisuuden tasoluokituksen vuoden 2012 perusteella.
  - Taso I – 22 työpaikkaa
  - Taso II – 12 työpaikkaa
  - Taso III – 23 työpaikkaa.
- Tasoluokitetuista **puhtaaseen nollaan** pääsi 13 työpaikkaa !
- Moni työpaikka on saanut nollan useana vuonna peräkkäin.
  - Parhaalla yli 10 vuoden tapaturmaton jakso.

NOLLA TAPATURMAA -FOORUMIN XVII SEMINAARI

13.-14.5.2014

Paviljonki Congress
Center, Jyväskylä

Seminaarissa kuullaan asiantuntijoiden ajankohtaisia alustuksia.

- Tapio Aaltonen, Novetos Oy
- Tytti Bergman, Alko Oy
- Johanna Pystynen, Vincit Oy
- Teemu Reiman, VTT
- Risto Tanskanen, TTK.

Ensimmäisenä seminaaripäivänä 13.5. jaetaan työturvallisuuden tasoluokitusten 2013 kunniakirjat.

Seminaarin yhteydessä järjestetään myös vierailukäyntejä työpaikoilla.

- Nammo Finland Oy, Vihtavuori
- Ramirent Oy Jyväskylän palvelukeskus
- Sonaatti Oy
- Alvar Aalto -museo.

Seminaarin hinta (2 pv)

- 600 €/ hlö
- 400 €/ hlö (jäsenet).

Ilmoittautuminen on avoinna 30.4.2014 saakka www.nollatapaturmaa-foorumi.fi.

TÄNÄ VUONNA NOLLATAAN TILANNE!!

...TAPATURMA-
TILANNE.

KALENTERI

WWW.NOLLATAPATURMAA-FOORUMI.FI

NOLLATAPATURMAA-FOORUMI@TTL.FI